

پیامدهای خطرناک عملیات تروریستی استانبول برای ترکیه

به باور بسیاری از ناظران ترک و جهان ترکیه شروع به پرداخت بهای بحران سوریه و دست داشتنش در آن به شکل مستقیم یا غیرمستقیم کرده است. رهبران ترکیه با بازکردن مرزهای این کشور برای ورود تروریست ها، پول و تسلیحات از کشورهای خلیجی به سوریه به منظور براندازی نظام حاکم بر سوریه اشتباه جبران ناپذیری مرتکب شده اند.

به گزارش آران نیوز: احتمال ورود ترکیه به جنگ علیه داعش به شکل جدی و پیوستن به ائتلاف شصت گانه به رهبری آمریکا و اعزام نیرو به اراضی عراق و سوریه برای جنگ با داعش بیشتر شده است؛ امری که به واکنش های انتقامجویانه انتحاری توسط این گروه طی ماه های آینده و ضربه زدن به بخش گردشگری و در نهایت اقتصاد ترکیه منجر می شود به ویژه آنکه هزاران تندروری ترک اکنون در صفوف این گروه تروریستی هستند. ترکیه با توجه به این تحولات در حال کشیده شدن به هرج و مرج خونین در منطقه است که اردوغان در به وجود آوردنش دست دارد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی و خبری جماران، «عبدالباری عطاوان» نویسنده و تحلیلگر مشهور عرب در یادداشتی در روزنامه رأی الیوم نوشت: اگر سخنان آقای «احمد داوود اوغلو» نخست وزیر ترکیه درباره اینکه عامل انتحاری که گروهی از گردشگران آلمانی و اروپایی را در منطقه تاریخی «سلطان احمد» در استانبول هدف قرار داد و باعث کشته شدن ده نفر از آنها شد، یک شهروند سوری عضو گروه تروریستی داعش بود و با دستور فرماندهانش دست به این کار زد، درست باشد و ما در صحت آن تردیدی نمی کنیم، آن وقت باید بگوییم که این یعنی چندین مساله رخ داده که ما خلاصه آنها را در این نکته ها می آوریم:

نخست: آتش بس نانوخته یا مورد توافق میان دولت ترکیه و داعش به دلیل عملیات تفتیش و بازداشت و حتی حمله هایی که نیروهای امنیتی ترکیه به شکل گسترده ای علیه باندهای خفته و بیدار این گروه طی ماه های گذشته و با فشار آمریکا انجام داده اند، در عمل از هم پاشیده است. داعش انتظار دارد که ترکیه یا در اردوگاهش قرار گیرد یا در بهترین احوال بی طرف باشد و این را خودم شخصا از افراد نزدیک به این گروه شنیدم.

دوم: موسم گردشگری ترکیه که نزدیک به 36 میلیارد دلار در سال وارد خزانه ترکیه می کند در معرض تهدید یک ضربه قوی و تقریباً کاری دیگری است که فقط چند هفته پس از ضربه نخست به آن وارد می آید. ضربه نخست تصمیم «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهوری روسیه برای جلوگیری از سفر گردشگران روس (که تعدادشان به پنج میلیون گردشگر می رسد) به ترکیه و تفرجگاه هایش در چارچوب تحریم های اقتصادی روسیه علیه ترکیه بود؛ تحریم هایی که به عنوان پاسخ انتقامجویانه مسکو به سرنگونی سوخوی اش در نزدیکی مرزهای سوریه با ترکیه که فقط چند ثانیه حریم هوایی ترکیه را نقض کرد، صورت گرفت.

سوم: افزایش احتمال ورود ترکیه به جنگ علیه داعش به شکل جدی و پیوستن با قدرت به ائتلاف شصت گانه به رهبری آمریکا و چه بسا اعزام نیروهای ویژه ترکیه به اراضی عراق و سوریه برای جنگ با داعش که این امر منجر به واکنش های انتقامجویانه انتحاری توسط این گروه طی ماه های آینده می شود به ویژه آنکه هزاران تندروری ترک اکنون در صفوف این گروه می جنگند و دارای حضور قوی در منطقه «غازی عنتاب» و استان «انطاکیه» (هاتای) در نزدیکی مرز سوریه هستند.

انتخاب منطقه تاریخی سلطان احمد که یکی از مهمترین مراکز گردشگری ترکیه در استانبول به شمار می رود اگر نگوییم مهمترین آن به دلیل وجود موزه «ایاصوفیا» و مسجد آبی در آن برای انجام عملیات انتحاری، ما را به یاد اقدام یکی از جهادی های گروه تروریستی داعش در تونس در تابستان سال گذشته می اندازد که با استفاده از مسلسل به سوی گردشگران انگلیسی در تفرجگاه «سوسه» آتش گشود و نزدیک به چهل نفر از آنها را کشت و این نشان می دهد که هر کسی برای این حمله و انجامش برنامه ریزی کرده است به دنبال ضربه زدن به صنعت گردشگری در ترکیه است همانطور که به همین بخش در تونس ضربه زد، و نیز قصدش ضربه زدن به اقتصاد ترکیه است که با مشکلات بزرگی که بارزترین آن کاهش ارزش لیره و فروپاشی بازارهای مالی و کاهش میزان رشد به کمتر از سه درصد مواجه است؛ آن هم پس از آن که میزان رشد اقتصاد ترکیه در ده سال نخست از حاکمیت حزب «عدالت و توسعه» به رهبری «رجب طیب اردوغان» رئیس جمهوری این کشور از هفت درصد فراتر رفت بود.

به باور بسیاری از ناظران ترک و جهان ترکیه شروع به پرداخت بهای بحران سوریه و دست داشتنش در آن به شکل مستقیم یا غیرمستقیم کرده است. اگر این بحران نبود و اگر میلیاردها دلار و هزاران تن سلاح توسط کشورهای حاشیه خلیج فارس نبود و اگر اراضی ترکیه برای عبور این پول ها و سلاح ها و ده ها هزار عنصر تندروری برای پیوستن به گروه های مسلح سوری باز نمی شد اکنون داعش و همتهای تندروری دیگرش کارشان به این جا نمی رسید و تبدیل به خطری بزرگ نمی شدند و دو قدرت بزرگ جهان یعنی آمریکا و روسیه به همراه قدرت های منطقه ای و اروپایی برای رویارویی با آن در یک جبهه قرار نمی گرفتند البته بدون آن که تا الان موفقیت ملموسی به دست آوردند.

رجب طیب اردوغان از جمله سیاستمداران خاورمیانه ای است که از زیرکی و هوش نادر و دیدگاه سیاسی هستند که کشورش را به جایگاه اقتصادی و نظامی بالایی رسانده است اما در محاسبات خود هنگامی که به این باور رسید روزهای حکومت «بشار اسد» رئیس جمهوری سوریه اندک است و نظامش فقط طی چند هفته یا چند ماه سقوط خواهد کرد، اشتباه کرد. همانطور که بار دیگر در محاسباتش اشتباه کرد هنگامی که به این باور رسید که امکان دوری از برخورد با داعش و ایجاد مناطق پرواز ممنوع در سوریه در نزدیکی مرزهای ترکیه وجود دارد و به هم پیمانش یعنی آمریکا تکیه کرد که غالباً پشت آنها را خالی کرده و آنها را

تحقیر می کند.

دشوار است که گمانه زنی کنیم که اوضاع ترکیه در آینده نزدیک به کدام سمت پیش می رود و آیا این حمله انتحاری عملیات جداگانه یا اینکه در چارچوب طرح بزرگتری است اما اینکه در کمتر از دو ماه پس از حمله مشابهی به تجمع هواداران حزب «دموکراتیک خلق ها» کرد در نزدیکی ایستگاه قطارهای آنکارا پایتخت رخ دهد که در آن ده ها نفر کشته شده و دولت ترکیه عناصر داعش را متهم به انجام این عملیات انتحاری بکند این امر برای امنیت، ثبات، وحدت اراضی و وحدت ملی اش نگران کننده است زیرا آخرین چیزی که ترکیه می خواهد رسیدن هرج و مرج خونین که بر منطقه حاکم است، به اراضی اش است.

گزاره گویی نکرده ایم اگر بدون هر گونه تردیدی بگوییم که بشار اسد رئیس جمهوری سوریه نخستین و بزرگترین شماتت کنندگان است و بر این باوریم که بعید نیست وی ممکن است تلگراف تسلیتی برای همتای ترکش به دلیل قربانیان این حمله انتحاری بفرستد و زبان حالش این است که می گوید: «آیا به شما نگفتیم که هرکسی که یک عقرب سمی در جیبش بگذارد در نهایت این عقرب خودش را نیش می زند»، پس از آن ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری روسیه که همیشه دولت ترکیه را متهم به حمایت از داعش و خرید نفت قاچاقی از این گروه می کند اردوغان را شماتت می کند. سپس فهرست طولانی شماتت کنندگان و حاسدان اطراف ترکیه به تجربه ترکیه در خیزش اقتصادی و آمیختن اسلام و دموکراسی هستند که وی را شماتت می کنند از جمله اینها کشورهای اروپایی هستند که با این کشور از خاستگاه «دشمنی که چاره ای جز دوستی با آن نیست» تعامل می کنند.

دولت ترکیه اکنون جنگی را در دو جبهه علیه تروریسم پیش می برد یکی علیه داعش و دیگری علیه حزب کارگران کردستان (پ ک ک) و این جنگ با تمام معیارها دشوار است. یک ضرب المثل معروف ترکی که می گوید «نمی شود با یک دست دو هندوانه برداشت» درباره آقای اردوغان و حزبش انطباق دارد با این تفاوت این دو هندوانه ای که اردوغان بلند کرده از نوع بزرگ و بسیار سنگین هستند و دشوار بتواند آنها را برای مدتی طولانی در دستش بگیرد بدون آنکه یکی از آنها یا دوتای شان شکسته نشوند. شخصی مانند من که از سیاست «صفر کردن مشکلات» که ترکیه را به رتبه هفدهم در سازمان بیست کشور اقتصادی بزرگ جهان رسانده و انقلاب صنعتی و جهش اقتصادی و تحول اجتماعی پیشرفته به وجود آورد، خوشش آمده و طی ده سال گذشته به طور پیوسته تعطیلات خودش و خانواده اش را در تفرجگاه های ترکیه گذرانده آرزو می کند که ترکیه از این محنت با کمترین خسارت عبور کند.

از اردوغان که دستش را به سمت اسرائیل برای عادی سازی روابط دراز کرده است و تاکید کرد که دو طرف به یکدیگر نیاز دارند، گرایشی که ما با آن مخالفیم، می خواهیم که همین عمل گرایی سیاسی را اتخاذ کند و سیاست هایی که خودش و کشورش را به این بن بست خطرناک رسانده را مورد بازنگری قرار دهد. قطعا وی، احمد داود اوغلو و «صفر توران» مشاور امور عربی اش و دوست ما، همگی چیزی که می گوییم را کاملا درک می کنند. شاید توران آخرین گفت و گوهایمان در سواحل «بسفور» در سه سال پیش که به همه این مسائل پرداختیم را به یاد بیاورد در آن گفت و گو نصیحت ها کردیم و هشدارها دادیم البته به همین مقدار بسنده می کنیم زیرا باید امانتدار باشیم.